

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Octauus. De modo se habendi in tentationibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

explicito conatu reiecerit, & sese assuefecerit, vt nihil omninò retineat, quidquid in distractione, aut notitiæ, aut affectus, imbiberit. Et quidem hæc postrema vtilitas in praxi tam iucunda est, vt successu temporis omnem distractionis molestiam, in subtilem dispositionem sua interiora prosequendi conuertat. Verùm quia distractio ad grata solet allicere, & orexin sensualitatis irritare, congruenter hic dicendum est,

De modo se habendi in tentationibus.

ARTICVLVS OCTAVVS.

Nemo aut miretur, aut ægrè ferat, quod declinauerint *a* in se iniquitates, & in ira molestæ sint sibi: nam [de carnis *b* peccato propagati in nobis ipsi etiam gerimus, vnde certamina toleremus.] atque ita vanitati creatura subiecta est, non volens, *c* sed propter eum, qui subiecit eam in spe. interea stante eiusmodi subiectione [videns Satan nequissimus, quosdam se non posse vincere per tentamenta *d* & peccata carnalia, nec per ea quibus naturalis ratio contradicit, talibus solet tentationes ingerere de quadam infidelitate, aut hæsitacione circa veritatem fidei Christianæ, quosdam incitat ad imaginandum turpiter de Christo, & Virgine gloriosa, vel ad cogitandum indecenter, ac indignè de Deo, siue ad blasphemandum: aliquos verò tentat, vt

sibi ipsi manus iniiciant violentas, ex animi mœrore, desperatione, aut tædio vitæ:] aliqui demum tentantur miraquadam mentis ariditate, ita quod cælum æneum eis videtur, terraquæ ferrea, & apparet eis, quod sint præciti, seu damnati.

Narracione porrò diuersarum tentationum ex industria super sedemus, cum quilibet circa illas aliter, atque aliter afficiatur; prout occasio, & naturæ inclinatio cuiuslibet, contulerit; Solent tamen quam maximè iuniores, sanguinei, & cholericis fortius cæteris, varijs appetitibus, & voluptatum stimulis, susque dequæ mirum in modum exagitari. neque hoc nouum quid videri debet; quomodo enim iuuenes adhuc pleni carne, & sanguine, & ipsas sæculi concupiscentias adhuc prius exhalantes, non grauissimè, & variè tententur: præsertim si in vocatione sua sancta tepidi, aut quod omnium pessimum est, animo vagi, moribus dissoluti, & immortificationibus pleni permaneant.

Cæterū tria sunt præcipuè contra tentationū insultus remedia. Primum est, vt toto corde sese spiritualis Athleta in actibus mortificationis, & virtutis exerceat, & paulatim ipsam radicem corruptæ naturæ ex peccato originali, dirumpat; ne pro libitu de corde exeant cogitationes malæ. Secundum verò est, vt malæ inclinationes, siue appetitus citò, & candidè aperiantur Patri spirituali, aut illi, cui in hoc genere credi potest,

ne so-

a Psalm. 54. *b* Gregor. hom. 16 in Euang. *c* Rom. 8. *d* Dionys Carthus. de remed. tent. 2m. a. 35. & Dial. de instr. Nouit. 8. 4. 5.

ne solus frigore peccati constrictus, ob-
rigescat: Væ a enim soli, quia cum ce-
ciderit, non habet subleuantem se. Et
hoc modo vt plurimum antiqui Patres
iuniorum, & tentationibus penè amen-
tium pericula sustulerunt feliciter. Ter-
tium est, vt eis viriliter resistatur, non
quidem ira, vt actu resistentiæ tentatio-
num passio omnino abeat; hoc enim
sæpè tumentes fluctus turbati animi, &
corporis, non permittunt; sed vt vi ira-
scibili in propriam malitiam declinet,
seipsum odiat, & qui, vt ab omnibus
creaturis odiatur, ab ijsquæ molestiam
suscipiat, dignissimus sit: in corde au-
tem, & voluntate, consensum non præ-
beat, humiliterquæ insolentiam inordi-
nati appetitus sustineat, gemitibus in-
narrabilibus suspirans, & orans, donec
Domino iubente redeat tranquillitas;
cum eo etiam, vt si concupiscentiæ ca-
lores infernali penè sufflamine adurant,
omni conatu similes commotiones,
non resistendo; sed fugiendo, obliui-
scendo, & occasiones deuitando, abi-
gantur. [peccata enim omnia *b* resi-
stendo; carnalia autem melius fugien-
do vincuntur.] Iam verò, cum sicut
quilibet homo natus de muliere, multis
repletur miserijs, secundum externum,
& communem hominum viuendi mo-
dum; ita etiam spiritualem Athletam
in suo interiori, variè originalis, &
actualis peccati scoriam depurare,
pro singulari notitia conse-
quenter dicimus,

a *Eccles. 6. 4.* b *Taul. insir. c. 19.*

*De quibusdam impropriis causis priva-
tionis, tædij spiritualis, & subtractio-
nis sensibilis deuotionis.*

ARTICVLVS NONVS.

NE tam Magister, quam Discipulus
in mysticis tædij aberrent, sibi quæ
aut alijs persuadeant, quotidianas penè
desolationes, ex Dei pura operatione
procedere, & magni profectus spiritua-
lis indicium esse, spiritualia tædia, aut
sensibilis deuotionis subtractiones in-
currere; ex infinitis propemodum
causis ariditatem, pondus, & hebetudi-
nem internam producentibus, notabi-
liores quasdam apponemus; & harum
Prima est, si aliquis ad statum mysti-
cum non vocatus, ei sese ingerat; eò
quod coæquales, & notos audiat, le-
gatvè tali instituto magnas consolatio-
nes internas, & virtuosæ vitæ laudem
consequi; vel etiam quod ab inexper-
tis, & crudo zelo ductis persuadeatur
ad mystica exercenda, licet de sæculi
commoditatibus verò corde, ne latum
quidem vnguem recesserit, atq; ad in-
ternam deuotionem confugiat eò li-
bentius, quò quoquo modo suæ con-
solationi intendit: & quidem ante ta-
lem margaritas mysticas proijcere, hoc
efficit, vt postmodum tanquam porcus
illas (pro sua, quam vndiq; appetit, sen-
sualitate) pedibus suis conculcet, ad alia
diffluat, nec paruis diæterijs, aut Instru-
ctorem, aut ipsam mysticam vitam dis-
rumpat.

G 2

Secun-